

ТЫЗЭКЬОТМЭ — ТЫЛЪЭШ!

1923-рэ ильесим
пъэтхапэм
къыщегъэжъагъэу къыдекъы

№ 199 (22648)

2022-рэ ильес

ШЭМБЭТ

ЧЪЭПЫОГЪУМ и 29-рэ

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИЭП
къыхэтутыгъэхэр ыкъи нэмик
къэбархэр тисайт ижүгъотэштых
WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъэзет

ІЭПЫІЭГҮР ЛЪАГЪЭКҮАТЭ

Адыгейм щыщхэу мобилизацием хэфагъэхэм ыкъи ахэм яунагъохэм Іэпилэгъу афэхъугъэним иофыгъохэр республикэм чанэу щизэшшуахых, мы мафэхэмим мыш епхигъэ һофтхъабзэхэр лъагъекъуатэх.

АР-м и Лышъхэу Къумпъыл Мурат ыкъи политическэ партиеу «Единэ Россияр» мы пшээрльхэм ягъэцкэн лъэшэу анаэ тет.

— Зэтыгъо тынхэр зэралэ-

кіедгъахъэхэрэм имызакъо дзэклолхэм яунагъохэм ягумэ-
кыгъохэр зэрээшшотхыщтым тывпиль. Аш пае муниципали-
тет пэлчъ унашьо фэсшыгъ
юфшэлкло купхэр зэхаэнхэу

ыкъи мобилизацием хэфагъэхэм яунагъохэм социальнэ пас-
портхэр афагъэпсынхэм ылжиханхэу. Мы уаххтэм ехъулэй социальнэ къулыкъухэм зэкъеми ыпшъэкъэ зигугуу къэт-

шыгъэ унагъохэу гумэкъыгъо зиэхэм Іэпилэгъу афэхъугъэнимкэ анкетирование зэхажэ. Аш нэмиклэу мобилизацием хэфагъэхэм ыкъи гу-
фитхэм якъэлэцыкъухэу еджак-

плэхэм ачлэсхэм ылкэ зыхэ-
мылъ шхыныгъохэр алэклэти-
хъялхэр, ны-тыхэм къэлэцыкъу
ылынкэм ыуасэ атырэп, —
къыуагъ Къумпъыл Мурат.

Республикэм ипащэ къы-
зэрэхигъэштыгъэмкэ, партиеу
«Единэ Россияр» илэпилэгъу-
кэ мобилизацием хэфагъэхэм
апае щазмэхэр, ошхым ушызы-
ухъумэшт щыгъынхэр, аптеч-
кхэр, нэмиклэу яшыкъэшт-
хэр къашфыгъэх, ахэр воен-
коматым. Іэклэхъялхэр.

«Клалэмэ тихэгъэгу къау-
хумэ, мамырэу цыфхэм юф
ашэн ыкъи пэсунхэ амал
араты. Зэрэтфэлэкъэу ахэм
Іэпилэгъу яттын фае зэолхэр
яунагъохэм къафэмыгумэ-
кынхэм пае. Мобилизацием
хэфагъэхэм яунагъохэм иэпилэгъу тафхэхун ыкъи ахэм яунагъохэм тына лэ атедгъэтин
фае», — къыуагъ Къумпъыл
Мурат.

Мы зигугуу къэтшыгъэ Іэпилэгъур непи лъагъекъуатэ.
Гушылэхэм пае, лъэпкъ Іэмэ-псы-
мэхэм ыкъи іашлагъэхэм я Асо-
циацие епхигъэ цехэе адигэ
шъуашхэр зыщадыхэрээр дээ-
клюлхэр ошхым щыгъынхэм ыкъи зыщычынхэ
альэкъышт дэзохэм ядын
фежъагъ.

Цехым ипащэу Боджэкъо
Бэллэ къызериуагъэмкэ, мы
пкыгъохэр адынхэмкэ закын-
фээзэгъэхэр партиеу «Единэ
Россияр» ишьольыр къутамэрэ
организиуе «Адыгейм
ибзилфыгъэхэм я Союз» зы-
фирэрмэ.

— Къыдэдгъэкъын фаер зэрэбм къыхэкъэу нэмиклэцэ-
лэгъэх. Ошхым ушызыухъумэшт
щыгъын ыкъи зыщычынхэ
плээкъышт дэзо мин тыйд-
нэу пшээрлыгъ къытфашыгъ
ыкъи ар охтэ къэлэцэ-
лэгъэх, — къыуагъ цехым ипа-
щэу Боджэкъо Бэллэ.

КИАРЭ Фатим.

Республикэм щыпсэухэу лъйтэнүгъэ зыфэтшыхэрэр!

Народнэ фронтым ипроектэу «Зэкэ теклонигъэм пай!» зыфиорэм къыдыхэлъятаагъэу тизэолхэм тишүугъэ ядгъэкъынам пае шушлэ угъоинир едгэжьагь.

Нэбгырэ пэпчье ишүагъэ къыгъэктон ыльэкъышт! QR-кодым ишүагъэ къэкощт къашхъапэшт пкын-

гъохэр ашэфынхэм пае ахьщэр атлуптынамкэ. Тиухумакохэу хэушхъафыгъэ дээ операцием хэлажьэхэрэм зэкэ афатлуптырэр алэклагъэхъашт.

Аш нэмийкэу Донбасс ыкчи Урысыем инэмийк шъольтырыкхэм ашылпсэурэ мамыр цыфхэм

шушлэ лэптиэгур алэклагъэхъанам пае пунктым илофшэн тишольтыр къутамэ щылтагъэклуатэ.

Игъэклотыгъэ къэбарыр мыш фэдэ телефонынам шүтеомэ зэжкугъэшлэн шульэкъышт: **8 (8772) 21-05-00**, офисыр: къ. Мыецкуапэ, ур. Краснооктябрьскэр, 47.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ иунашъу

Рэзэнүгъэ тхыль ятыгъенам фэгъэхъыгъ

Елонлэнчэу ыкчи шуагъэ къытэу юфтэшэрэм апае рэзэнүгъэ тхыль ятыгъенэу:

1) Джарымэкъо Азмет Ерстэм ыкъом — муниципальнэ образованиеу «Къалэу Мыецкуапэ» инароднэ депутатхэм я Совет итхъамат;

2) Жариков Дмитрий Геннадий ыкъом — муниципальнэ образованиеу

«Къалэу Мыецкуапэ» инароднэ депутатхэм я Совет илофхэм ягъэзекъонкэ отделым ишац.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ Къумпыйл Мурат
къ. Мыецкуапэ,
чъэпьюгъум и 26-рэ, 2022-рэ ильэс N 263

Адыгэ Республикэм Йофшэнүмрэ социальнэ хэхъонигъэмрэкхэ и Министерствэ иунашъу

Зыныбжь хэкъотагъэхэм я Спартакиадэу «Псаунигъэ уерэл» зыфиорэр 2022-рэ ильэсүм зэрэкъоштам ехылтэгъэ
Положением зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхъыгъ

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо программэ «Цыфхэм социальнэ лэптиэгүү ятыгъенэр» зыфибу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъокэ 2019-рэ ильэсүм тигъэгэзэм и 18-м аухэсигъэр щынэнгъэм гъэцэлгэагъэ щыхъунам пае **унашъо сэшьи**:

1. Зыныбжь хэкъотагъэхэм я Спартакиадэу «Псаунигъэ уерэл» зыфиорэр 2022-рэ ильэсүм зэрэкъоштам ехылтэгъэ
Положением мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм:

1) я 7-рэ разделым мыш фэдэ къэуакхэ зиэл абацацкэ хэгъэхъошнэу:

«Пенсионерхэм яя VII-рэ Урысые Спартакиадэхэл эжээштхэр 2021-рэ ильэсүм щынэнгъэ Спартакиадэм текно-нгъээр къышыдэзыхъгъэхэр ары».

2) я 8-рэ разделыр мыш тетэу тхыненэу:

«Спартакиадэм хэлэжъэштхэм мылькоу апэуахъаштэр (къэхэн зэнэхъокуухэр зыщыкхэштхэ чынгээм зэрэнэсүштхэм-ра къызэрэкхэжыщхэмрэ) Адыгэ Республикэм 2022-рэ ильэсүмкэ иреспублике бюджет къихагъэшт. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет

2019-рэ ильэсүм тигъэгэзэм и 18-м ыштэйнэ унашьом тетэу юфтхъабзэм пеуагъэхъашт».

2. Къэбар-правовой отделым:

1) мы унашьор Адыгэ Республикэм йофшэнүмрэ социальнэ хэхъонигъэмрэкхэ и Министерствэ исайт ыкчи Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэлгээ къулыхъам яофициальнэ Интернет-сайт къаригъэхъанэу;

2) гъэзэтхэу «Советскэ Адыгейимрэ» «Адыгэ макъэмрэ», джащ фэдэу мазэм зэ къыдэхъирэ тхыльэу «Адыгэ Республикэм ихбээгъэуцугъэ зэхэгъоягъэхэр» зыфиорэр къарыхъанам пае алэкигъэхъанэу;

3. Унашьом игъэцэлэн зэрэкъорэм сэ съхъэкхэ сильтилпэлнэу зыфэсэгъазэ.

4. Зыкхэхэрэ мафэм къышыублагъэу мы унашьом къячэ илэ мэхъу ыкчи 2022-рэ ильэсүм юнигъом и 1-м къышыублагъэу правэм ыльэнхъокхэ щынэнгъэ зэфыштыкхэхэр къыхеу-бытэх.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч
къ. Мыецкуапэ,
чъэпьюгъум и 10, 2022-рэ ильэс N 227

Гъэсэнүгъэ форумым хэлэжьагь

Я III-рэ Урысые-Узбек гъэсэнүгъэ форумэу чъэпьюгъум и 26 — 27-м Самарканд къэралыгъо университетын щыкхуагъэм шэнүгъэ-гъэсэнүгъэ организациехэм, шэнүгъэ-технологическэ бизнесым, ведомствэ ыкчи министерствэхэм ялтыкло ыкчи япэшэ 300 фэдиз хэлэжьагь.

Авшъэрэ еджапхэм ясообществэхэр зэдэлэжъэнхэм, гъэсэнүгъэм ипроект ыкчи ипрограммамхэр зэгъусэхэу зэхагъуонхэм ар фэорышэ.

Адыгэ къэралыгъо университетын иректорэрэ Мамый Даутэ юфтхъабзэм рагъблэгъагь. «Инновационные проекты междисциплинарной направленности в АГУ» зыфиорэ лъэнхъом, джащ фэдэу «Приоритет 2030» зыфиорэ программэм кыдыхэлъятаагъэ авшъэрэ еджапхэм щызэхашэрэ проектхэм, сэнаущыгъэ зыхэль къелэцьыкхэм якъыхэгъэшынкэ, ахэм лэптиэгүү афэхъуягъэнамкэ юфыгъо зэшүахыхэрэ ар къатагушигъ. АКъУ-мрэ Узбекистан иапшъэрэ еджапхэмрэ зэрэзэдэлжэхэрэм ректорыр къышыуцугь.

Адыгэ къэралыгъо университетынрэ Узбекистан иапшъэрэ еджапхэмрэ зэрэзэдэлжэхъэштхэм Меморандумын зэдькхэгъэхъэх. Джырэкхэ АКъУ-мрэ Узбекистан щын студент 400 щеджэ.

Авшъэрэ гъэсэнүгъэм имызакхуо къэлэджакхэм гъэсэнүгъэ тедзэ арагъэгъотынам лъэнхъохэр пылыхх.

Джырэкхэ Кавказ хысап олимпиадэм ыкчи Гъэмэфэ хысап еджапхэм Узбекистан икъелэджакхохэр чанэу ахэлжьэх.

Ныбджэгъу лъапхэр!

2023-рэ ильэсүм иапэрэ мэзихкэ
республикэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм»
икхэтхэгъу макло.

**Лъэпкъ гъэзет закъор
къышъу йэхъянэу
ицуфаамэ, ишукламх!**

Почтэм икъутамхэу
республикэм итхэм:

индексэу П4326-рэ

мэзи 6-м — сомэ 337,96-рэ

зы мазэм — соми 168,98-рэ.

«Адыгэ макъэр» зычхэт унэм
шъущыкхэтхэм
(шъор-шъорэуцгъэзтэм
шъукъылъыкхон фэшт):

мэзи 6-м — соми 150-рэ

мэзи 5-м — соми 125-рэ

мэзи 4-м — соми 100

мэзи 3-м — соми 75-рэ

мэзи 2-м — сомэ 50

зы мазэм — сомэ 25-рэ.

Корпоративнэ шыкхэтхэм
шъукхэтхэм,

мэзи 6 уасэ къэшүүтын фае —
сомэ 240-рэ. Экземпляр 15-м
нахь мымакхэу къизитхы-
кыхэрэм гъэзетыр мафэ къэс,
тхъамафэм 5, къышъуфа-
щэжьыщт.

Индексэу П3816-р (фэгъэкхэтхэр
зиэхэм апаэр):

мэзи 6-м — сомэ 1013,88-рэ

мэзи 5-м — сомэ 844,90-рэ

мэзи 4-м — сомэ 675,92-рэ

мэзи 3-м — сомэ 506,94-рэ

ЛъЭПКЪ ЗЫКІНЫГЪЭМ И МАФЭ ШЬУКЪЕЛАГЪ

ЛъЭПКЪ ЗЫКІНЫГЪЭМ И МАФЭ ФЭГЪЭХЫГЪЭ МЭФЭКЛ ЗЭХАХҮМ И 4-М МЫЕКҮУАПЭ ИГУПЧЭУ «ЗЭКЬОШНЫГЪЭМ» ЩЫКІОШТ. АЩ КЛЭЩАКОЛО ФЭХҮҮГЪЭХ АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ КУЛЬТУРЭМКЛЭ И МИНИСТЕРСТВЭРЭ АР-М ЛЪЭПКЪ КУЛЬТУРЭМКЛЭ И ГУПЧЭРЭ. ІОФТХАБЗЭМ КЫДЫХЭЛЫТАГЬЭУ ФЛЕШМОБЭУ «ТЫЗЭГҮС» ЗЫФИОРЭР, МЭФЭКЛ КОНЦЕРТ, МИТИНГ ҮКИЛ ЛЪЭПКЪ ІЭПЭЛАСЭХЭМ ЯЛЭШЛАГЬЭХЭМ ЯКЬЭГЬЭЛЭГҮОН ЗЭХАЩЭШТЫХ.

Ильэс къэс шэкіогъум и 4-м лъЭПКЪ ЗЫКІНЫГЪЭМ И МАФЭ УРЫСҮҮМ ЩЫХАГЬЭУНЭФЫКЫ. Къэралыгъом щыпсэурэ цыиф лъЭПКЪ зэфшэхъафхэм язэпхыньягъэ тээвртэгъэным, яхээгүү шуя альэйоу пүгээнхэм, мэфэкым мэхъанэу илэр агурыгъэгъэйнэм ар фэлорышээ.

Іофтхабзэм хэлжээштых Адыгэ Республике и Лышхьэу Къумпил Мурат, АР-М и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхаматэу Владимир Нарожнэр, Парламентын идеутатхэр,

министэрхэм я Кабинет хэтхэр, общественне объединениехэм, ветеран организациехэм, патриотическэ клубхэм япащхэр, научн үкіл творческэ интеллигенции, ныбжыкIэхэр, дин зэфшэхъафхэм ялIыклохэр, къэбар жыгүзэм иамалхэр.

Мыекуапэ щыпсэухэрэм үкіл хъакIэхэм мэфэкл концерт къафатышт Республике итвортческэ куп анахэ дэгүхэм үкіл ордьохэм. Ахэм ашыщых: ансамблэхэу «Испамыыр», «Оштуунэ», «Ащэмээзыр», «Синдикэр»,

«Долинар», «Мыекуапэ инэфыльхэр», «Абрекхэр», «Шпаргалкэр», «Станичникхэр», Адыгейим изаслуженнэ артисткэу Даутэ Сусаннэ, Гүччэл Батыр, нэмийкIэхэр.

Іофтхабзэм хэдийхэлтыгээ ми мафэм къэгэлэгъон-ермэлык гэшшэгъон рагъеклохыщт. Аш къыщаагэлэгъошт пкыгыгхэр ялпльинхэ үкіл ашэфынхэ амал ялэшт.

Мэфэкл іофтхабзэм шуяхэлжээнэу зэхэшшаклохэм шурагъеблагьэ.

Этнографическэ диктантышхо Адыгейим щатхыщт

ЛъЭПКХЭМ ЯЗЫКІНЫГЪЭ И МАФЭ ЕХҮУЛЛЭУ, ШЭКІОГЬУМ И 3-М КЫЩЕГЭЖАГЬЭУ И 8-М НЭС ІОФТХАБЗЭУ «Этнографическэ диктантышху» зыфиорэр Урсыые Федерациин ишьольырхэм ашыкIошт.

Мы ильэсим ар я 7-у зэхаша. Хабээ зэрэхъугъеу, Адьгейим щыпсэухэрэр мы іофтхабзэм чанэу хэлажьхээ. Ар онайн үкіл оффлайн шыкIэхэм тетэу зэхаша.

Іофтхабзэм къещакло фэхъүүгъэх лъЭПКЪ іофтхемкэ Федеральнэ агентствэр үкіл АР-М лъЭПКЪ іофтхемкэ, іэкIыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкээгүхэм адьрээ зэпхыныгъэхэмкэ үкіл къэбар жыгүзэм иамалхэмкэ и Комитет.

Тарихыр, культурэр, пъэпкъ зэфшэхъафхэм яшэн-хабзэхэр цыифхэм ягъэшшээнэр арьиши эрэлжээрил шыхбаалу зэхэшшаклохэм зыфагъеуцужжырэр. Урсыые Федерациин щыпсэухэрэм зэгүрьоныгъэ, зыкыныгъэ азыфагу ильйиним, этнографическэ шэнгигъэм хагъэхоным іофтхабзэр фэлорышээ.

Урсыые, іэкIыб къэралыгъохэм ашыпсэухэрэр мы іофтхабзэм хэлжээхэнхэ альэкIыщт. Диктантыр алерэу 2016-рэ ильэсим чъэпьюгъум и 4-м зэхашаагъагь. Урсыые ис нэбүрэ мин 90-рэ аш хэлжээгъагь. 2021-рэ ильэсим а пчагъээм джыри миллиони 2,5-рэ хэхүуагь. Урсыые ишьольырхэм зэкIэм үкіл дунаим ихэгээгү 95-м ялIыклохэм диктантыр атхыгь.

Ар урсыыбээкл, инджылызыбзэкл үкіл испаныбзэкл атхын амал ялэшт.

Урсыые щыпсэурэ лъЭПКХЭМ МЫЕКҮУАПЭ зэгүрьоныгъэ, зыкыныгъэ азыфагу ильйиним, этнографическэ шэнгигъэм хагъэхоным іофтхабзэр фэлорышээ.

Хыщт. Анахыбэу афагъеуцщыр балли 100.

Шэкіогъум и 3-М Адьгэ Къэралыгъо университэтим итхиль-еджалпэ съяхытыр 11-м диктантым итхын щырагъэжэшт. Шольыр плошаджэхэм зишшэнигъэ ашызыуплэккун зымыльэ-кыгъэхэм этнографическэ диктантышхом исайтэу «www.miretno.ru» зыфиорэм ит тестхэмкэ шэкіогъум и 3-М КЫЩЕГЭЖАГЬЭУ И 8-М НЭС ЗЫЩАУШТЫН АМАЛ ЯЛЭШТ.

Шэкіогъум и 11-м диктантым исайт джэуап тэрээхэр къихьаштых.

Урсыые іофтхабзэм «Этнографическэ диктантышху» зыфиорэм фэгъэхыгъэ игъекло-тыгъэ къэбарыр сайтэу «www.miretno.ru» зыфиорэм ижку-гъошт.

Инэм музейм ижъырэ адыгэ уанэр къыратыжыгъ

Поселкэу Инэм дэт музейм Кавказ заом ильхъан ашыгъагъеу, агъэфедэгъэ адыгэ уанэр къыратыжыгъ. Ар ильэсийбэрэ Адьгейим ит Тэхъутэмькое районым икуюаджэу Афыпсыпэ щыпсэурэ Борэнхэм яунагъо ильыгъ, щаухъумагъ. Мы лакъом лэшшэгъузаулэм къыкIоцI шыхъунымкэ лъЭПКЪ шэнхабзэхэр къыщаагъэгъунээ къырыкIуагъ, джы а зэуагъэклэгъэ пстэумкэ нэмийкIхэм адэгушащэх.

Экспонат гэшшэгъонэу къацкIэхъагъэр чъэпьюгъум и 22-м музейм иофишэхэм мэфэкл іофтхабзэкл хагъэунэфыкыгъ. Мы мафэм музейм щылаагъэх Борэнхэм яунагъо щыххэр, музейм иофишэхэр, этнографхэр үкіл кIэлэеджаклохэр. Зигъо іофтхабзэм хэлжээхэрэр шыхъуным фэгъэхыгъэ къэбархэмкэ, ижыкIэ адьгэхэм шым мэхъанэу ратыщтыгъэмкэ үкіл ахэм ялхыгъэ хабзэу ашIэхэрэмкэ зэхжээгъэх.

Зэхэгүштээгъу-зэуукIэгъум щыхагъэунэфыкыгъ пасэм адьгэхэмкэ шым мэхъанэшхэ зэриагъэр. Шы дэгүр мы псеушхьем хэшшыкI фызишэхэм агъасэштыгъ, шы дэгүр зээ фэо-фашшэхэм атгээпсхээгъэагь, адигэ шы лъЭПКХЭМ пчагъээгъээзэтийнхэ, ахэм гьогоонэ анахэ кинхэр дэгьюо зэпачыштыгъ. Лышмэр зэгүрьоххэу, зэфэсакъыжхэу зэрэштыгъэр, шым ибысым гум зэрэrimынэрэр, киньи гушуагъу зэрэзэдагошырэр агу къагъэ-кыжыгъигъ. Шыр унэгъо хъязмэтиими щагъэфедэштыгъ: пхэр, лэжыгъэр, псеольшэл шахъор, ятIэр, мыжъор кум кIэшлагъеу къырыдашыгъигъ, чыгуулэжынмыкI къашхъапэштыгъ.

Іофтхабзэр анахэу зыфызэхашэгъэ ижъырэ адьгэ уанэр пстэуми ашIогъэшшэгъонэу зэпапльхьагъ: псынкIэ, іэпкIэ-льяпакIэ гээпсыгъэ, шым ытхыцIе емыгооним тегъэпсхьагъ, шыю тесимки іэрыфэгъу.

Комсомол эу

**Сиджабгъу бъэджыбэ
Сибилетэу сикласэу,
Комсомол эу сывыем
Кыситыгъэр ерэль.
Сэмэгубгъур пхыралэу,
Сыгуу Іэлтыр къэласэу,
Мысысыжьеу зышыхъурэм,
А билетыр иштүхыжь...**

Непэрэ ныбжыкъэхэм ашыщ мы ситхыгъэ еджаагъами, Совет хабзэм къыхиубытгъэ клаалэхэмэрэ пшашъэхэмэрэ агу къадеэу зэшүахыщтыгъэр, зэрэзеклоштыгъэхэр кыгурмыонки хъушт, ау... Ары зэрэштигъэр. Кыкъэкоштым эмыгупшишэху а лъэхъаным комсомольцэхэм шюгъаби, дэгъуби ашлагъ. Хэгъэгу зэошхом ильэхъан, «цепина» чыгухэм ялэжынкэ, космосым зышыбыгъэхэм... ахэр апэрэ сатырхэм ахэтгъэх. Аш фэдэ ныбжыкъэ унагъо пэпчь исыгъ. Аш фэдэу патриотизмагъэ ахэлтэйу сабийхэр зышаптугъэхэм ашыщ сэри зигугуу къэшшымэ сшоингъор.

Куаджэу Щындже щыщ Емтыйль Къамболэт Хъатыу ыкъом иунагъо сабыибэ зерисэу, ашыгъум лэжъапкэхэр мэктэ дэдагъех, а тээлүри коцкэ, тыгъэгъазкэ, дагъэктэ е нэмыкъ гъомылапхъэктэ къатыщтыгъ. Аш фэшт хэбзэлаххъэмкэ инспектор Інатэ къоджэ Советым илэ зэхъум, аш зигъэзэжыгъагъ.

А лъэхъаным къэлэцыкъухэм апае къатырэ пособием нэмыкъ къэралыгъо Іэпилэгъухэр унэгъо лужкухэм къаратыщтыгъэх. Гушиэм пае, сабыуу аш фэдэхэм арысхэм ашыщхэр еджэлэ-интернатхэм ашырагъаджэу хъушттыгъ. Ахэм яшыкъагъэр зэкэ къэралыгъор ары языгъэтоштыгъэр. Аш тетэу Къамболэт икъалэхэм ашыщуу Зауркъан-рэ Аскэрэ хэку еджэлэ-интернатын агаэкъогъагъэх.

Зауркъан юфхъэбэз гъэшэгъонэ зэхажэхэрэм зэкэми ахэлжээз, комсомол юфшэнымкэ оптышхо илэ хъугъагъ. Еджаплэр тыжын медалькэ къуухыгъеу, гухэлышохэр, ежжээрилтигъэштыгъэмкэ, илэхэу Ленинград иполитехническэ институт Чахы, кур-

Непэ VLKSM-м кыкырэр къэзылон зыльэкъыщтыр ильэс 50 — 60-м зыныбжь ехъугъэхэр ары ныэп. Аш фэдэ организация зэрэштыгъэр тыгу къэзгъэкъыжьэу къэнагъэри урамхэм ацэхэмэрэ комсомолым и Мафэрэ.

сым исхэм анах дэгъоу, кандидат диссертации хазыр Іэкэлтэйу къуухыгъагъ.

Институтын кыччэнэжкынэуу ижъоу кыфалтэгъуугъагъ, ау сэнэхватэу зери-гъэгъотыгъэмкэ юф ышлэнеш, опыт зери-гъэгъотыгъеу, нахь клаасэу диссертациер къуухумэнэу фэягъ. Исенэхват шъэфэу хэлтээр зэкэ кызылэхъэгъэ специалист ныбжыкъэм нэмыкъ амалхэри илэгъэх. Гушиэм пае, Германием, къалэу Дрезден, юф щишэн ылтээштыгъагъ. Арэу щитми, Мыекъуапэ къыгъэзэжыгъ.

Зауркъан машинэш заводын иофшён щыригъэжэгъагъ, аш ицх ипэшагъ, инженер, етланэ конструктор шхъаалу щытыгъ, 2002-рэ ильэсэм заводын игенеральнэ пашуу агъэнэфагъ. Хъызметшлаплэу зэхэтэкъогъагъэр кыншээтигъыгъ. Мээ хъызметэм щагъэ-федэрэ оборудованиехэр къэзышыре хъызметшлаплэшхуу дунаим төтхэм янэхъокъушуу. Непэ республикэмкэ, хэгъэгумки мэхъэнэшхо зиэхэм ашыщ. Ар зишүшлэгъэр Зауркъан сэнаушыгъеу хэллээр, шэнгэгъеу илэр ары.

Ар техническэ наукэхэмкэ доктор, профессор, естественнэ наукэхэмкэ Урысые академиин хэт. Заводын непэ ишаауу Руслан, ежжээцэлэхэлэе директор ыкъи упчэлжэгъу.

Къэралыгъом зэхъокъыныгъэхэр кыншхуу, хъугъэ-шлэгъэ къинхэр кызыз-шызэкъэлэхъикъогъэ ильэсхэм Зауркъан Къамболэт ыкъом иунагъо цыфхэм лъэшэу адэлэгъ. Шлаплэу Іэпилэгъуу аратыгъ, нэмыкъ лъэнэхъохэмкэ яшуагъэ арагъэгъагъ. Зауркъан къафырит-

хыкъыгъэ гъэзетыр тинаххыжхэм ашыбэм афэкло.

Аш ыш зэтүазэхэу Аскэрэ Нурбый-рэ гъэсэнгъэ дэгъу зэрэгтэйтогъагъ. Аскэр Полтавскэ дэт ашшэрэ дээчилишэу радиостхэр зыщаагасэхэрээр къуухыгъ. Ежжээ фэдэ офицер ныбжыкъэу, комсомолым иидеехэм афэшынпэхъэхэр игъусэхэу Чехословакиим, Афганистан, нэмыкъ Іэкэлтэйу къэралыгъоу дээ юфхъабзэхэр зыщыкъохэрэм къуухыгъ ашихыгъ. Ильэс 36-рэ ынныбжьэу пенсиян зэком Мыекъуапэ къыгъэзэжыгъагъ, МЧС-м и Гээлорышлан-лоф щишлэгъ. Щылэнгъээр о зэрэмын мэхъ. Аскэр ошлэ-дэмшишэу къэсимиажи, ныбжыкъэу дунаим ехъижыгъ.

Нурбий дээ къуухыгъ ашилэнгъэ рипхыгъагъ, къалэу Орджоникидзе дэт ашшэрэ еджаплэр къуухыгъ. Аш ылж Ростов хэжүүм идээ объектжэм бэрэ юф ашишлэгъ, Краснодар краим и Апшеронскэ район ит хъапсхэм ашыщ лутыгъ. Пенсием щилэнгъэ, зыгъэцэфынлэгчилэн горэм къозэ, погу хъугъэ-шлэгъэм хэклидагъ.

Къяджэу Щындже щыщ Емтыйль Къамболэт Хъатыу ыкъом иунагъо сабыибэ зерисэу, анах альытэхэрэм ашыщыгъ. Кіэллитфырэ пшээшьитфырэ исыгъ. Сабыипшилэгъыныр Іэшлэхыгъэп. Тыр колхозым щылажэштыгъ. Ашыгъум лэжъапкіэхэр мэктэ дэдагъэх, а тээлүри коцкіэ, тыгъагъэзэктэ, дагъэктэ е нэмыкъ гъомылапхъэктэ къатыщтыгъ. Аш фэшилэгч хэбзэхэлхэмкі инспектор Інатэ къоджэ Советым илэ зэхъум, аш зигъэзэжыгъагъ.

Непэрэ ныбжыкъэхэм ашыщ мы ситхыгъэ еджа-гъэми, Совет хабзэм къыхиубытгъэ клаалэхэмэрэ пшашъэхэмэрэ агу къадеэу зэшүахыщтыгъэр, зэрэзеклоштыгъэхэр кыгурмыонки хъушт, ау... Ары зэрэштигъэр. Кыкъэкоштым эмыгупшишэху а лъэхъаным комсомольцэхэм шюгъаби, дэгъуби ашлагъ.

СЫЗЬЕМ.

Зэшхэм языре Аспъан еджаплэр кыбы-
ухи, дзэм къулыкъу зыщехым ыужж-
Адыгэ къэлэеъэдже институтым ще-
джагъ, физкультурэмкэ къэлэеъэдже
сэнэхъат щызэригъотыгъ. Ашкэ ежъ-
иеджэплэ гупсе ильясыбэрэ юф щишлагъ.

Общественнэ юофхэм апиль комсомольцэ кэлэ чаныр гъэсэнгъэм исистемэ дэгью щаштэштыг. Аш фэши Суповскэм дэт еджалпэр пащэ имынэу кызызэнэм, Асьлан агъэнэфагь. Аш лутызэ пенсием куягъэ. Ареу щитми, зычылпэ исэу зызгъэпсэфхэрэм ар ашыцэп, нэмыхк лъэныхко зыщиушэтныэу риҳихъягь. Джы мары Асьлан Щынджеев кыышызэуихъягъэ шхаплэм къоджадэсжэм языгъэлсафыгъо уахъте шагъакло.

Ны-тихэм яунэ кынагъэр Мыхъамэт. Къоджэ еджаплэм зычээсм еджэным лъэшэу пыльыштыгъ. Анахь дэгъоу еджэхэрээр алэ пионерым хагъэхаштхэу къэлэегъаджэм къызарелом ахэм ашыщ зимишлэу уцугъагъэп. Галстукай къыдалхъагъэм ригушохштыгъ. Я 7-рэе классым исэү комсомолым хэхъэгъагъ. Анахь чанхэм ашыщыгъ. Еджэплэ ужым колхозым ыгъэкүү, бухгалтер сэнхэхатыр. Мыеекъуда шызарынгъэгъотыгъ

Хэгээгүм ыпашхьээ пшъэрыйлээ ўширилхээр ыгээцкіэнхэм игъю кызыссым, дээ куулыкүм ашагь. Москва артиллери, хэушхъяфыкыгээ пшъэрыйлхэр зиээ полкын хэтыгь. Кіэлэ ищигээльээ-пэ-льагэштгэг. Аш фэшл бэрэ почетнэ караупым хагъахьэу хүгүй. Аль эхъаным пэшэ һэнэтэшхохэр зыбыгыгэхэм ашыцьыбэр зэрильгэгүйгэхэм ру гушохтгэг.

Мыхамэт колхозым кызыгъэзэжым
Краснодар дэт мэкүмэш институтын
Чэхъяжы, агроном-шлэнэгъэлэжь сэ-
нэхъятыр щызэригъэгъотыг. Хъацэ-па-
цэхэр зээзыгъашэхэр агроном (агро-
ном энтомолог) ІенатIэр колхозым
щигъэцакIещтыг. КIэлэ зэхэшэклю-
чаныр комсомольскэ организацеу
нэбгыри 127-рэ зыхэтым ипащэу агъэ-
нэфэгъагь.

А лъэхъяным отраслэ пэпчь социалистическэ зэнэкъокъухэр илагъэх. Ащефэш трактористхэм, механизаторхэм, хэтэрыкхэр къэзыгъэкъихэрэм ныбжы-кэ звенохэр зэхажгъагъэх. Графикымыпэ ишыхээзэ ялшъэрыльхэр агъецэкъэнхэм специалист ныбжыкхэрэл пылыгъэх. Зэфэхысыжхэр зыщашынгъэ ильэс горэм колхозым изы ныбжыкхэрэ звенэ алэрэхэм аштыц хуугъагь, комсомольскэ организацием исекретарэу ЕмтЫиль Мысхамэти УФ-м и ВЛКСМ и Гупчэ Комитет ишитхүү тхыльтынфагъэшьошагь. Аш фэдэ тын лъаптэтикуудажкхэрэ кызыфагъэшьошагъэхэр ЕмтЫиль Мысхамэтэ Нащэ Гъучылын-сээрэ.

Щынджые дэт паркэу джы чыгыл дэхшохажэмрэ кондэ зэфашыхаффажэмрэ кызыщыкыхэрэй комсомольцэхэр арызыгээспыгъагъэр. А лъэхъаным гъэмэфэ мэфэ фабэхэм кинофильмэхэр къащаагъэльэгъонхэу «зэүхыгъэ» кино-театрэхэр ашыщтыгъэх. Щынджые иныбжыкылэхэр зэхахьэх, ежхэм aklyuchilekэ аш фэдэр псэуальэ агъеуцигъагь. Аш пае Псыфабэ мыжьюшхохэр къыщаугъои къащаагъагь. Ахэр ары псэольяпхъэу агъэфедэгъагъэр. Аш тэтэу къэралыгьо ахьщэр къагъэнэжыгъагь.

Уахътэр лъыкъуати, ныбжыкъкэхэм япшэ чан коммунистхэм ясатыр хэхъа-нышь, пащи афхэхүнэу игъо кыфальэ-гъугъагь. 1982-рэ ильэсым Мыхъамэт Къамболэт ыкъор а Іэнатэм ыуаши, партием ирайком и «Общество знаний» агъэкъогъагь. Аши специалист чанэузыкъышигъельэгъогъагь.

Аль эхъяным күэлэцтык! Ухэм апае къатырэ посо-
бием нэмык! къэралыгьо Йэпы! Эгъухэр унэгьо
Ужъухэм къаратыштыгъэх. Гуши! Эм пае, сабьеу
ащ фэдэхэм арысхэм ашыщхэр еджэп! Э-интернатхэм
ашырагъаджэу хъуштыгъ. Ахэм яшык! Агъэр зэк! Э
къэралыгьор ары языгъэгъотыштыгъэр. Аш тетэу
Къамболэт ик! Алэхэм ашыщэу Зауркъянрэ Аскэррэ
хэку еджэп! Э-интернатым агъэк! Огъагъэх.

«Перестройкэм» ильэхьан Емтыйн Мыхъамэт прораб участкэм тоф щиг шлагь, «Автохозяйство» зыфилорэ хызын мэтшалпээм үтүгь. Псэуплэ койхэр щыз зэхүум, Щынджье депутатэу щыха дэзгьяагь, етланэ администрацием ипа шэ игоzzагь.

2002-рэ ильэсүм псыхъохэм псэү

адэтыр къадәкіи Красногвардейск
районым ипсөүпләхәм заклахъэм, унз
400-м ехъу ыгъефыкъуагъ е риутыгъапп
Аштыгъум цыфәу псым тхъамыкъагъо
къызыфхыгъягъәхәм зэкіәри һәптигъу
афәхъущтыгъәх, щыгыныхер, гъомыла
пхъәхәр, псеолъапхъәхәр, нәмыйкіәу
яштыкъагъәштхәр афащәштыгъәх.

Псэүплэхэр зэтырагъязжынхэм пае Адыгейм имуниципальнэ образование пэпчь псэольш! бригадэхэр зэхицгэягъэх. Щынджье дэс калэхэр Мыхамэт япащэу районым щагъэпсыгэ бригадэм хэхъэгъягъэх.

Охтээ клэкілкіе унэу пысм риутыгъэхэм ачып!кіе унак!кіхэр къагъеуцщыгъ. Бригадэм хэтхэм ювш!эн зэфэшьхъафыбэ зэдагъацак!ээ, унэ 12-мэ апа лъапсэхэр ашыгъагъэх. А уахтэм республикэм ипещэгъэ Шъэумэн Хъазэрэт ирэзэнныгъэ къалэжьыгъэу чылэм къагъээжьыгъагъ. Тэхъутэмыкье район администрацием ищацэу ашыгъум тетыгъэ Хъокю Аслъани бригадэу Клюгъагъэм хэтыгъэхэм «тхъашуугъэпсэу» къызарелом, Емтыль Мыхъамэт зипещэ шынлжные к!адэхэр Къыхигъэшыгъагъэх.

Мыхъамэт сыйдигъоқи кілгэжекъоны-
шкоу илагъ ишъхъэгъусе. Мәлайчэт
күауджэу Хъэлькъуа дес Мәщфәшү-
хәм япху. Аш ильесыбы хъугъеу Щын-
джеу дәт гурит еджапләм щыреғъаджәх.
Зәшъхъэгъусәхәм пшъәшъицирә зы
кәләрә зәдаплугъ. Ахәм еджапләхәр
къаухыгъәх, тоф ашә, унағаюхәр яләх.
Мыхъамәтре Мәлайчэтре ашыгушукъы-
хәу, арыгушхохәу япхъорәльф-къорәль-
фәу 8, ахәм къакъехъухъяжыгъеу 4 я.

Мыхамэт ыш Аскэррэ Нурбырэ бэрэ ыгу къэкийх, паоу щылагъэхэмэ яхгээгү, ягupsэхэм афашиштгаям итугыу ешы. Ныкынтьфыгыз джыри ныбжыкыз дунаим ехыжыгъэхэм гузээ кыифахыгъэр уахьтэм маклэү нялжисал, аз тирш экинчилгээ

ыгъэксасыг, ау тыргъэкшынгузэн.
Сидигъокиң цыфхэм ахтэйгээр, хүү-
гъэ-шлагъэхм якубзыплем ит зэпыты-
щтгэ Мыхамэт джыри рэхьатай унэм
исышуурэл. Ильэс пчыагэ хүгэй эн
Щындже псэуплэ коим инахыжхэм
я Совет итхамат, тоф зэфэшьхяфыбэм
язшохынкэ иштуагэ кьеғъакло, тоф-
тхабзэхэм ахэлажье.

АКІЭГЪУ РАЗЫЕТ.

Адыгэ культурэм фэгъэхьыгъагъ

АР-м и Къэралыгъо программэу «Лъэпкъ зэфыщтыкъ! Эхэр гъэптигъэнхэр, цыфхэм патриотическэ пүнгэе ягъэптигъэнхэр» зыфиорэм къыдыхэлтыгъагъу мы мафэхэм! Иэнэ хъурае зэхащагъ.

АР-м лъэпкъ юфхэм-университетында аш къэралхэм щакло фэхъугъех. ашыгсэурэ тильэпкъэхэм адирягъэ зэпхынгъэхэмкъе ыкы къэбар жу- гъэм иамалхэмкъе и Комитеттэ Адыгэ къэралыгъо

ильтэймрэ аш къэралхэм щакло фэхъугъех. «Культурэмкъе лъэпкъ зэгурьоныгъем къифэ- къогъэнхэр» зыфиорэ юфхъабзэр Адыгэим къэралыгъо гъэпсыкъе зилер

организацихэм ялъыкъо- мэхъанэ ин зэрийр юф- тхъабзэм къеклонгъажэхэм къауагъ. Культурэмрэ ли-

тературэмрэ зэпхынгъеу ялъэм, ижыре шэн хабзэхэр къызэтегъэнжынхэмкъе гумэкъыгъоу къеуцуухэрэм атгушыгъагъах.

АР-м лъэпкъ юфхэмкъе, юфхъабзэм хэлжэгъажэхэмкъе кандидаттэу, доценттэу Хъамырзэкъо Нуриет, филология шэ- ныгъэхэмкъе кандидаттэу, доценттэу Ахъмет Джулъеттэ. юфхъабзэр зэрищаагъа- кандидаттэу, доценттэу Цэй Заремэ.

Лъэпкъ зэфэшхъафхэм азыфагу зэгурьоныгъе илтнэймкъе культурэм

адыгэ культурэм тытегу- Ѣщыгъагъ. Тикъэралыгъо лъэпкъ зэгурьоныгъе зэ- рилыр аш къеушыхъаты, — къыуагъ Константин Щербаковым.

Лъэпкъ зэгурьоныгъем фэгъэхьыгъе юфхъабзэм зэфэшхъафхэр Республика- мэхъанэ ин зэрийр юф- тхъабзэм къеклонгъажэхэм къауагъ. Нэмэгдэх цыф- лъэпкъхэм якультурэ зэ- гъэшгээнхэм шүгъэ ин зэрэпилыр спикерхэм хагъаунэфыкъыгъ.

— Бэмшигэу урыс куль- турэм фэгъэхьыгъе юф- тхъабзэм щыгъагъ, джы непэ

ДЕЛЭКЬО Анет.
Сурэтхэр йашынэ Астлан тырихыгъех.

Искусствэр, пүнгэгъэр

«Русская удалыр» альэкъо

Псэуплэу Красногвардейскэм искусствохэмкъе икэлэцьыкъу еджаплэ «На русском гулянье» зыфиорэ концерттэ щыгъагъ.

Адыгэ Республика- м и Къэралыгъо филармоние урыс лъэпкъ юфхэмкъе и Къэралыгъо оркестрэу А. Шипитком ыцэ зыхыгъе «Русская удалыр» хэгъэгум икомпозиторхэу В. Коновын, А. Прибы-

ловым, А. Широковым аусыгъе произведенияхэр къыригъэуягъах.

Анастасия Истамуловам, Николай Никишиным урыс лъэпкъ ордхэр къауагъах. Урыс лъэпкъ сэмэркъеу орд-

хэри артистхэм агъэжынчыгъах. Цэй Любовь домрэмкъе, Анатолий Быковым балалайхэмкъе, Александр Титаренком пышинемкъе, нэмэгдэхэм ордхэр къауагъах.

— Лъэпкъ проекттэу «Куль-

турэм» хэхьэрэ юфыгъохэр агъэцакъехээ, 2021-рэ ильэсийн къыщгээжьагъауяа искусствохэмкъе къэлэцьыкъу еджаплэр зэтирагъэпсихъажыгъ, — къы- ѹагъ Красногвардейскэ еджаплэм ипащэу Ольга Серовам.

— Ылпилэгэу къытфэхъугъажэхэм лъэшэу тафэрэз. Концертхэр, пчыхээзэхъажэхэр зэхэтгэнхэм тиеджаплэ афытгээпсихъажыгъ.

Оркестрэу «Русская удалыр» ихудожественнэ пащэу, Адыгэ

**КУЛЬТУРА
НАЦИОНАЛЬНЫЕ
ПРОЕКТЫ
РОССИИ**

Республикэм инароднэ артистэу Андрей Ефименкэм къызэри- ѹагъауяа, аш фэдэ концертхэр тапэки зэхашацтых, искусствэм пүнгэгъе мэхъанэу иэр къэлэ- тигъэнхэм пылыштых. Куль- турэм, искусствэр зышгъэшгэ- гъонхэм алтыкъоштых.

**САХЫДЭКЬО
Нурбай.**

Къэзэкъхэм яюфыгъохэр

Ятарихъ зэхахъэхэм къащайатэ

Пшызэ икъэзэкъхэм ядээ зызэхашагъэр ильэс 326-рэ зэрэхъугъэм, ахэм я Мафэ афэгъэхьыгъе зэхахъэхэр Краснодар краим, Адыгэим ашыгъуагъах.

Пшызэ икъэзэкъхэм ялашэ игуадзэу Максим Медянниковыр, Мыекъуапэ икъэзэкъхэм яотдел ипащэу Александр Даниловыр Апшеронскэ щыгъе зэхахъем къыцыгъуагъах. Яшьэрьильхэр дэгъоу зыгъэцэкъхэрэе Александр Коростылевым, Сергей Хлудневым, нэмэгдэхэм афэгъуагъах, щытхуу тхылхэр аратыжыгъах.

Хэушхъафыкъыгъе дээ опе-

рациеу Донецкэ ыкыи Луганске народнэ республикэхэм ашыгъорэм къэзэкъхэр зэрэхэлжэхэрэм, шүүшэ ылпилэгъухэр зэрэзэхашэхэрэм, фэшхъафхэм атгушыгъагъах.

Джэдже, Шытхъэлэ, Мостовской, Красногвардейскэ районхэм, нэмэгдэхэм къэзэкъхэм ямафэхэр ашызэхашагъах, тхьеэлэгъухэр ашыгъуагъах. Спорт джэгүнхэр, къэзэкъхэм яшэнхабзэхэм, нэмэгдэхэм яхы-

лэгъэ зэууклэгъухэр гъэшгээгъыгъах.

Зэнэкъохухэм, юфхъабзэхэм чанэу ахэлжэгъажэхэм шүхъафтынхэр афагъэшшошагъах. Адыгэим икъэзэкъ ныбжыкъе къащайатэу Кошхъаблэ щызэхашагъэр анахьдэгъухэм ахалтыгъагъах.

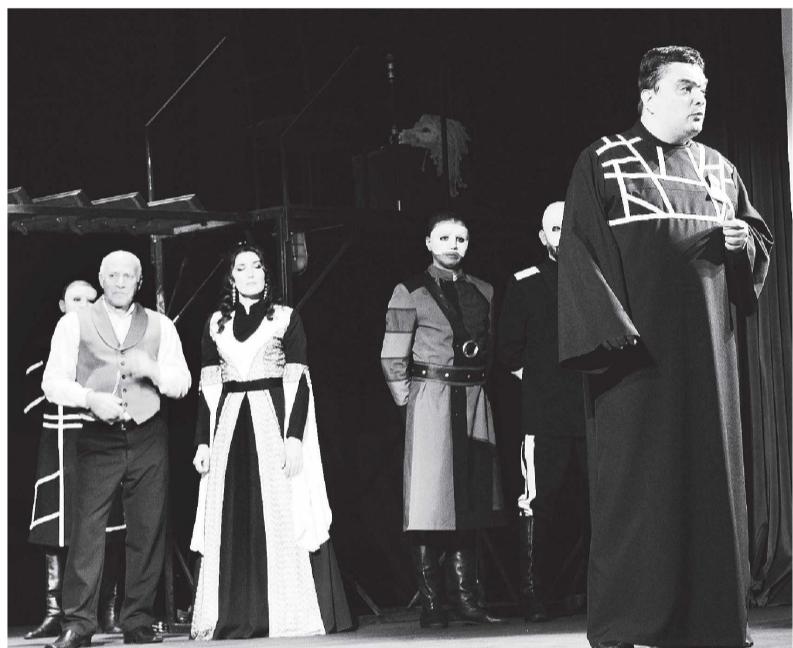
**Екатерина ЗАГОРУЛЬКО.
Мыекъуапэ икъэзэкъхэм яотдел ипащэ игуадз.**

Театрэр, шъолъырхэм яфестиваль

Къэгъэльэгъонхэм щыңыгъэр къахэшы

Адыгэ-абхъаз театрэхэм я VII-рэ фестивалэу «Кавказский меловой кругом» хэлажьэхэрэм якъэгъэльэгъонхэм искуствэр зышыгъэшэгъонхэр ягуапэу япльых.

Даргинскэ къэралыгъо музикаль-драматическе театрэу О. Батырай ыцэ зыхырэм фестивалыр къизэуихыгъ. Режиссерэу М. Ибрагимовым ытъеуцугъ спектаклу «Ханума» зыфиорэр дагыстан къикыгъе театрэм гъешэгъонену къизеригъэльэгъуагъэр «Адыгэ мақъэм» къышыхъетытугъ.

Адыгэ Республикаем и Лъепкъе театрэу Цэй Ибрахимэ ыцэ зыхырэм спектаклу «Шыу мафэр» къизэришыгъэм гупшысэу къыхэтхыгъэр театрэм ишыненыгъе епхыгъеу щит.

Адыгэ Республикаем культурамкэ и Министерствэ зэхижэгъе зэнэкъокъум Урысыем итхаклохэм я Союз хэтэу Дэрбэ Тимур ипъес азэр чыптар къышыфагъашьшагъ.

Къэбэртэе-Бэлькъарым щыщэу, Адыгэ Республикаем икуствэхэмкэ изаслучженею йофышшохуу, режиссерэу Емклюж Анзор спектаклэр ытъеуцугъ.

Зыфэгъэхыгъэр

Я XIX-рэ лэшэгъум ыгүзэгү адигэ шыухэр куп хъухэу Пруссиям игъунапкъэ зэлчи, таможненэ полицием лашкэл пэуучгъэх. Зэо-банэм цыфхэр хэкюдагъэх. Къалзу Бромберг ихынкум шыухэм яоф щауагъ.

Адыгэ шыухэм япащэу Губбъякъо Шыумада ироль къэзышыгъэр аристэу Хъаудэкъо Азэмэт. Адыгэ шуашэр щыгъ, уэшыгъэ, арэу щытми, заом къигъестынену фаеп. Мамырзехъеу купым зэрэхэтыр артистым узыэпишшэу къегъэльагъо.

Дамэлые Казбек, Удыкъэко Ислъам, Зыхъэ Зуралбый, нэмийкъхэм ярольхэр зэфэдэхэп. Хэбзэ шапхэм изехъан кытегущыиэхэ зыхъукъэ ролым поэ къызэрэпагъакъэрэр дэгъоу къэлъагъо. Удыкъэко Ислъам бухгалтерым фэбгъадэу къихэкъими, тхапэу атхыгъэхэр зэрихъэхээ унэшю хэхыгъэ зышыщхэм зэрахэтыр ролым фэлэпэласэу къихегъэшы, урэгъэгушысэ. «Мыш фэдиз тхапэу хыкумышхэм, нэмийкъхэм атхыгъэхэм сида яшыагъеу къэлъоштыр?» зыфэпшошт упчэр къэтеджы.

Зэфагъезу хыкумышхэм ахэлтыри режиссерым гъэунэфыгъеу къызэуихы. Драматургымрэ режиссерымрэ язэгуройнгъэр ар къыпкырэкъы.

Хыкумышхэм язэфагъ

Артист цэрийоу Тхъаркъохьо Тэуцожь хыкумышхэм ягупчэ итэу рольр къешы. Гъубжэкъо Шыумада егъэмисэ, укы тыральхан фаеу унашю къахельхъэ. Прокурор Іэнатлэр зэргээца-къэрэр къело. Ары шъхьаем, юфыр зытет шыыпкъэр зэргэшшэнным пымыльэу очылым ахьщэ къуальхъэ реты — Ш. Губбъякъор агъэмисэнным фэш.

Шулъэгъур лахь мыгош

Прокурорым ипшашьэу Маргрезе Шыумада йулагъ, ныбжын

Игъусэ дзэколхэм арело: «Шыуукынхэу шуямыу, шуудэуай». Адыгэ дзэколхэм ярольхэр къэзышыхэрэ Жъудэ Аскэрбыйре Болэкъо Адамрэ А. Хъуджэкъом къиготых. Нэбгыриши къураеу зэхэтхэу пыхэм апэуцугъэх.

Режиссерым ишушлагъэ мыш дэжым дэгъоу къышэлъагъо. Адыгэ дзэколхэр зэльэппэжыхы, щынэхэрэп. Ярольхэм посэ къапызыгъэкъэрэ артистхэм уяллызы, психологияу агъэфедэрэм унаэ төодээ. Къулукъур дэгъоу ахыным тидээ-къолхэр зэрэгфэгэсагъэхэр, гу пытэ зэрэлэр къахэшы.

Артистхэу Джолэкъо Рэшыд, Артистхэу

къэхэр зэдэгущыагъэх, пынкээ зэгүрүуагъэх. Шулъэгъур къабзэм ишьэф дихыхыгъэх. Пишашьэмрэ къалэмрэ зэфэнэгүшохэу зэплъых, алапэхэр зэрэгтэгъеу хураеу загъэчэрэгтээз къызэдэшьох.

Шулъэгъум имашо ныбжыкъэхэм апкъырхыагъ, гүшүэ фабэхэр зэралох, ау тофуу къапызыльм рэхьат къаритырэп. Режиссерым а лъэныкъохэри къыдилтытэхээз, пьесэм кулкъэй илэм тыйгъээсэн имурад.

Хыкумын ихыкумыши шъхьаэ ролыр Ахъмэт Артур дэгъу дэдэу къешы, пишашьэмрэ къалэмрэ яшулъэгъу зызэрилтэйрэм Ѣмыгъуазэу спектаклэм къыщэлъагъо. Ар къыдэлтлытээз зэфагъэ къызыхи-гъэфэним ишыпкъэу зэрэлтэй тэгэгушо.

Тхъэкъуахъо Мэрджанэт нэмийц пишашьэм ироль къышызэ, юнэхэмкээ, гупшысагъэ зыхэль инэлпэлгүйкъэ къуэгъашэ адигэ къалэр шу зэрильэгъуэр, адигэ чыгум Ѣыпсэуним гүкэ зэрэгхэзьшыр.

Артистхэу Хъакъуй Анзаур, Бэгъушьэ Анзор ярольхэмкээ

зэфагъэм икъэгъэльэгъон зэрэпильхэр къахэшы. Ягущыа-къе угээрэзэ, къалорэр залым чэсхэм икъоу къальээсэ.

Цыиф зэфыщытыкъэхэр режиссерым къыгъэльагъохээз, прокурорыр ипшашьэ нэшүүкъэ зэрэлпэлтирэм, хыкумыши шъхьаэм тутынир къызэриштагъэм уяллызы зыхъукъэ, пьесэр мамыр Ѣылакъэм зэрэгфэхэхыгъэр ор-орэу гүкэ къыхэгъэшы, драматургэу Дэрбэ Тимур илофшагъэ осэ ин фэошы.

Адыгэ къалэмрэ нэмийц пишашьэмрэ шъхьэгъусэ зэфэхуу-гъэх, лъэпкъхэм язэфыщытыкъэхэр нахь пытэ хуугъэх.

Еллыкъэхэр

— Сэнаущ зыхэль пьесэм тэхигъэ къэгъэльэгъоним тигуалэу теплэгъигъ. Режиссерыр сэнаущ зыхэль театральнэ тофуу. Спектаклэр лъэшэу сэгүрихыгъ. Артистхэм тагъэгүшагъ, — къытиуагъ адигэ-абхъаз театрэхэм яфестиваль иосэш куп ипащэу, искуствэм Ѣыцэрийоу Дмитрий Родионовым.

Щэрджэс драматическе театрэу М. Акым ыцэ зыхырэм «Маменький сынок» зыфиорэр спектаклэр фестивалым къыщигъэльэгъуагъ, режиссерыр Емклюж Анзор.

Абхъаз къэралыгъо драматическе театрэу С. Чанбэ ыцэ зыхырэм «Сарна» зыфиорэр спектаклэр филармонием къыщигъэльэгъуагъ.

Къэрэшэ-Щэрджэсым, Краснодар ятеатрэхэм якъэгъэльэгъонхэри Мьеекъуапэ Ѣыкъуагъэх. Къэбэртэе къэралыгъо драматическе театрэу А. Шэуджэнцыкъум ыцэ зыхырэм тэатрэм икъэгъэльэгъонэу «Доктор философии» зыфиорэр АР-м и Лъепкъе театрэу И. Цэим ыцэ зыхырэм тыгъуасэ къыщагъэльэгъуагъ.

Чыпьюгъум и 29-рэ сэхнэхээ 16-рэ фестивалыр зэфашыжыщ.

ЕМТЫЛЬ Нурбай.

Спортыр, ныбжыкІэхэр

Имедальхэм ахигъэхъон имурад

Урысыем и Кубок КъокыпІэм кыщежьэгъэ спорт лъэпкъхэмкэ зынбжыкІэхэр яшылтыр 40-м нахыбэм ябэнаклохэм яшылтыр гъэштэгъонуу кулагъэх.

Шотоканымкэ зэхашгээ зэнэ-къокум ильэс 20-м нэс зынбжыкІэхэм яшылтыр гъэшгээ зынбжыкІэхэм яшылтыр. Урысыем ишьольыр 40-м нахыбэм ябэнаклохэм яшылтыр гъэштэгъонуу кулагъэх.

Адыгэ Республикаем испорт еджапілэ N 2-м, пацэр Урысыем, Адыгейим язаслужене тренерэу Хъот Юныс, зызызыгъэсэрэ Дарья Проценкэм зэхепхъэгъэ онтэгъугэе зиэхэм якуп иухьа-зырыныгъэ щиуштэгъиг. Пшэшшэ 25-рэ Кубокым фэбэнагь. Дарья Проценкэм я 3-рэ чыпілэр кынидыхыг.

Адыгэ Республикаем изаслу-жене тренерэу Хъаткъо Ахъмэд ишацэу Дарья Проценкэм шото-кан бэнаклэм зыфегъасэ.

Мыекуапэ игурит еджапілэу N 10-м Дарья Проценкэр щеджэ. Еджа-

пІэм идириекторэу Ната-ля Жарковар ныбжы-кІэхэр физкульттурэм, спортым афэшагъэхуу пIугъэхэм пыть, зэхэшэн тофыгъохэмкэ Ишылгъуу кытфэхуу, — кытиуагь

Хъаткъо Ахъмэд.

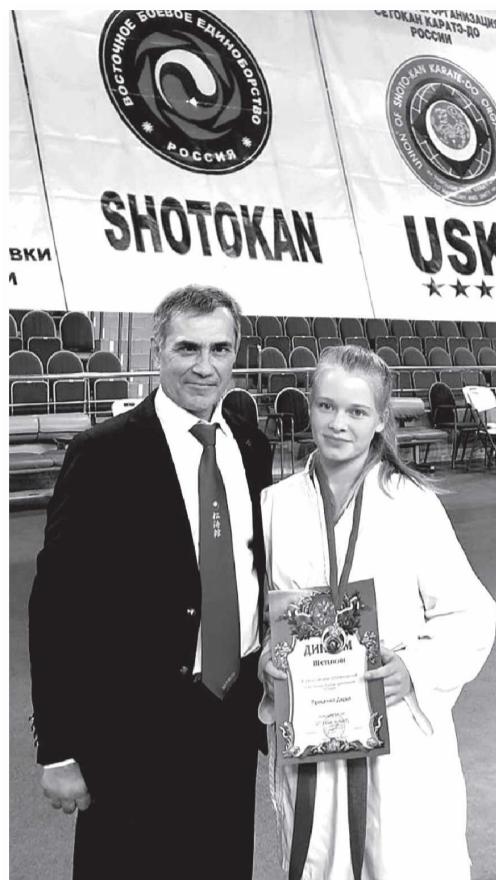
Мыгъэ Урысыем иныбжы-кІэхэм яшылтыр гъэшгээ Анапэ щиуагъэх. Кумитэмкэ зэнэкъо-къум хэлэжьагъэх Адыгейим щиуагъэх. Мыекуапэ щиуагъэх Маргарита Лоскутовам апарэ чыпілэр кынидыхыг. Дарья Проценкэм тыжын медалыр хэгъэгүм кынчыфагъэшшошагь.

Къэралыгъо гъэпсыкэ илээ Адыгейир зыпсэурэр ильэси 100 зэрэхүүгъээм фэгъэхыгъэ зэхажэхэу Мыекуапэ щиэхаша-гъэхэм Д. Проценкэр ишьешшэ-гъухэм ягъусэу ахэлэжьагь.

Урысыем иныбжыкІэхэм боевой искусствехэмкэ яшылтыр гъэшгээ 2023-рэ ильэсэм, гээтхапэм щиэ-штхэм ишьыпкээ заф-гъэхазыры.

— Спортыр сыгу рехы. ТикІэлэ-гъяджэхэм, тре-нерзу Хъаткъо Ахъ-мэд, спорт еджа-пIэм ишацэхэм сафраз, — кы-Иуагь Дарья Про-ценкэм. — Симе-далхэм ахэзгъахоо сиIоигъуу.

Сурэтим итхэр: Хъат-къо Ахъмэдрэ Дарья Проценкэмрэ.

Гандбол. Авшъэрэ купыр

ЕшIакIохэр зыльещэх

«АГУ-Адыиф-2» Мыекуапэ — ЦСКА-2 Москва — 17:32 (9:14). Чьэпьюгъум и 22-м спорт Унэшхоу «Ошьутенэм» щиэштэгъэх.

«Адыиф-2-м» кынчыфагъэхэр: Къэбж — 5, Коваленко — 4. ЦСКА-2-м кынчыфагъэхэр: Сухова — 8, Дудко — 6.

ЯтIонэрэ зэIукIэгъур

«АГУ-Адыиф-2» — ЦСКА-2 — 24:32 (14:15). Чьэпьюгъум и 23-м ешлагъэх. «Адыиф-2»: Къэбж Зарем —

12, Коваленко Виктория — 4, Дринда Юлия — 4.

Къэбж Заремэ къэлапчъэм яшылтыр бэрэ дедзэ, зэхэшэн тофыгъохэр ешланлэм дэгъоу щиуагъаклэм, игъусэхэр зыльещэх.

ЧыпIэхэр

1. ЦСКА-2 — 19
2. «Лада-2» — 18

3. «Астраханочка-2» — 14
4. «Ростов-Дон-2» — 13
5. «Кубань-2» — 11
6. «Динамо-2» — 12
7. «Звезда-2» — 11
8. «Ставрополье-2» — 8
9. «АГУ-Адыиф-2» — 6
10. «Луч-2» — 4
11. «Университет-2» — 2.

Чьэпьюгъум и 29-м «АГУ-Адыиф-2-р» «Ставрополье-2-м». Мыекуапэ щиуагъэшт.

Тенис цыкIур

АПЭ ИШЬЫГЪЭХЭМ ашыщ

Урысыем икомандэхэм тенис цыкIумкэ язэнэкъоку Казань щиуагь.

Адыгэ къэралыгъо университетым ихуульфыгъэ хэшүүпкыгъэ командэу «Фыщтим» апарэ къеклокыгъом купэу зыхэтым теклоныгъэр кынчыдихыгь.

«Фыщт-АГУ-м» щешлэх Адыгэ къэралыгъо университетым физкультурэрэ дэзодомэрэкэ и Институт щеджэхэрэ Павел Ковенкэр, Марат Мукамбетовыр, Мыекуопэ къэралыгъо гуманитарнэ техническэ коллеждэхм истудентэу Виталий Шумаковыр.

Урысыем ишьольырхэм, іэкIыб къэралхэм якомандэ 15 суперлигээм щиэхэнэкъоку. «Фыщт-АГУ-р» ятIонэрэ купым хэт, зичэзыу зэштэгъэхазыры.

Нэклубгъор зыгъэхазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбый.

Къатхэхэрэм яшылтырэ редакцием иепллыкIэхэмрэ зэтэмыфэнхэ альэкIышт.

Зэхэзшагъэр
ыкIи къыдэзы-гъэкIырэр:
АР-м лъэпкэ Иофхэм-кIэ, іэкIыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкээгъухэм адьрягэ зэшпхы-нгъэхэмкэ юкIи къэбар жууѓем иамалхэмкэ и Комитет

Адресыр:
385000
къ. Мыекуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-шигъэр:
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм къайхырэр А4-кIэ заджэхэрэ тхыапхэу зипчагъэкэ 5-м емыххырэр ары. Сатырхэм азыфагу I, 5-рэ дэлжээ, шрифтаг I, 12-м нахь цыкIунэу щытэп. Мы шапхэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэклегъэкложых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
УФ-м хуутын тофхэмкэ, телерадиокъэтынхэмкэ юкIи зэлтэй. ІэсэйкIзамалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпIэ гъэлоры-шапл, зэраушыхъатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъатыгъэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкИ
пчагъэр
4656
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1930

Хэутынным узщыкIэтхэнэу щыт уаххыр Сыххатыр 18.00
Зыщаушыхъатыгъэхэе уаххыр Сыххатыр 18.00

Редактор
шххыгъэрэ ишьээрэль-хэр зыгъэцаклэр
МэшлIэкъо
С. А.

ПшьэдэкIыж зыхырэ секретары
Тхъаркъохъ
А. Н.